

CALITATEA COSTĂ, DAR ÎN PUS CALITĂȚII COSTĂ ȘI MAI MULT!

Așa cum s-a subliniat la recenta ședință a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ridicarea calității reprezintă o problemă fundamentală a înlăturării obiectivelor dezvoltării economice intensive în actualul ciclu. În cadrul dezbaterii organizate de redacția și specialiștii participanți la Conferința pe țară privind asigurarea calității în industria electrotehnică și industria construcțiilor de mașini au fost prezentate (vezi „Știința” din 25 și 26 noiembrie a.c.) punctele de vedere exprimate în legătură cu avantajele introducerii sistemelor moderne de asigurare a calității, precum și unele concluzii în legătură cu experiențele existente în acest domeniu. Ne oprim de această dată asupra propunerilor făcute în legătură cu acțiunile și măsurile ce se impun în vederea extinderii și generalizării aplicării sistemelor de asigurare a calității.

- Căi concrete, la îndemână, pentru generalizarea sistemelor de asigurare a calității.
- O cerință esențială: perfecționarea reglementărilor normative.
- Metrologia — o cenșură esențială.
- Funcția calității în „chingiile” organizării.
- „Ingineria calității” — o nouă profesie pe diplomele politehnicii?
- Care este rolul creator pentru calitatea superioară?

Redacția: De câțiva ani, în țara noastră au fost implementate, cu bune rezultate, sistemele de asigurare a calității pentru echipament energetic nuclear, de aviație și în alte domenii de vîr, care considerăm că ar trebui să fie punctul de plecare în extinderea și generalizarea aplicării lor?

Paul Joița, inginer principal în cadrul Institutului național de metrologie: A reieșit cu claritate din discuțiile noastre că, la început, a existat destulă opoziție — din cauze de ordin subiectiv — chiar la implementarea sistemelor de asigurare a calității în domeniul energeticii nucleare și aeronauticii. Cu timpul ne-am mai obișnuit, și este important că mulți factori de conducere au înțeles că se poate, nu mai există temeri în fața noului. Care, de altfel, nu mai este așa nou. Deci modelul există. Eu însă nu cred că poate fi generalizat direct, ci, pornind de la model, prin intermediul unor „piloți de transfer”, să se extindă la alte activități clasice. Numai că aceasta nu se poate realiza decât pe baza unei concepții unitare, într-un proces esalonat pe mai mulți ani, cu „piloți de transfer” în față.

Ing. Julien Bratu, șeful Centrului de Cercetări și Dezvoltări în domeniul calității în cadrul Centralei Industriale de electronica și tehnică de calcul: În centrul nostru a prevalat principiul adoptării concomitente, în toate întreprinderile, a unui sistem de asigurare a calității unitar, cu particularități în funcție de specificul de activitate al fiecărei unități. Două avantaje am obținut în acest mod: primul este faptul că, în ceea ce privește relațiile dintre sistemele adoptate de diferite întreprinderi, recomandabilă mai ales pentru că există frecvente relații furnizor-beneficiar chiar în cadrul centralei; al doilea este faptul că, în asigurarea calității este deosebit de util. Pe de altă parte, compatibilitatea pe verticală permite o conducere unitară, la nivel de centrală, a întregului proces.

Ing. Radu Moșoiu, consilier în cadrul Institutului de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru industria constructoare de mașini: Sistemele de asigurare a calității sunt orientate pe produs, fie de uz general. Sisteme orientate pe produs au avut chiar înaintea echipamentului energetic nuclear, numai că nu le denumeam așa. Un exemplu ar fi automatizarea ROMAT, care dispune de un program tehnologic orientat spre atingerea constantă a parametrilor calitativi ceruți. În acest caz însă a existat o rezervă de capacități, produsul nu a solicitat nivelul maxim al posibilităților industriale prelucătoare. Pentru a realiza, la nivelul de astăzi al exigențelor, produse complexe, ce se produc în cooperare prin aportul mai multor ramuri, nu este nevoie de manual de asigurare a calității, de proceduri și așa mai departe numai sub aspect

formal, gândite ca un maldăr de hîrtii care trebuie completate, ci ca un instrument activ în sprijinul producției.

Redacția: Precizarea făcută de tovarășul Teodor simplifică misiunea reporterului, pentru că întrebarea următoare, în ceea ce privește arătate pînă aici, ce anume ar trebui făcut pentru a deschide mai mult calea pătrunderii în economia românească a sistemelor de asigurare a calității?

Dr. Ing. Dan Stoichitoiu, șeful compartimentului de asigurare a calității din Centrul Industrial de echipamente pentru automatizare: În primul rînd, se impune reglementarea unitară a problemelor ca-

litatea produselor fiindu-se seama de problemele implementării sistemelor moderne de asigurare a calității.

Dr. Ing. Ioana Andreea, șef laborator de fiabilitate din întreprinderea de antrepriiză montaj și servicii pentru automatizări și telecomunicații: Un aspect deosebit de important este, după părerea mea, accelerarea procesului de apariție a unor standarde naționale, în consens cu normele internaționale. În cadrul Ministerului Industriilor Electrotehnice și Informaticii s-a adoptat mai multe asemenea reglementări, precum sint ghidurile normative de fiabilitate și mentenabilitate. S-a stabilit, de asemenea, elaborarea unor norme de asigurare a calității pentru Ministerul Industriilor Construcțiilor de Mașini și Ministerul Industriilor Electrotehnice. Este o acțiune în desfășurare careia organ de resort în nivel național ar trebui să fie mult mai activ, să se situeze în primele rînduri — ca să spun așa —, adică să patroneze o activitate sistematică pentru adoptarea în termen cit mai scurt a standardelor de stat, în consens cu normele internaționale de asigurare a calității și fiabilității.

Ing. Vladimir Iordănescu, Inspector general în Ministerul Industriilor Electrotehnice: Între problemele a căror reglementare este esențială pentru întinderea sistemelor de asigurare a calității, realizarea unei activități metrologice corespunzătoare este de prim ordin. Or, în prezent, adesea, nivelul de stat, în ceea ce privește statutul de „cenșură” în ansamblul activităților întreprinderilor. De ce? Legislația în vigoare prevede numai atribuțiile metrologiei în domeniul mentenanței mijloacelor de măsurare, ceea ce înseamnă numai un prim pas, necesar desigur, dar insuficient. Încercările ministerului nostru de a largi atribuțiile compartimentului metrologiei în raport cu nivelul de activitate și de activitate sistematică în spiritul legii se lovesc sistematic de obstacole în cadrul sistemelor de asigurare a calității în industria energetică, care participă la realizarea unui grup de produse „de vîr”.

Ing. Traian Teodoru, Inspector principal în Inspectoratul General de Stat pentru Controlul Calității Produselor: Ori care ar fi forma care se va adopta, în final, de către factorii de decizie, să subliniez că este nevoie de asigurarea calității, iar aceasta să se realizeze efectiv și în condiții de sine. Nu este nevoie de manual de asigurare a calității, de proceduri și așa mai departe numai sub aspect

formal, gândite ca un maldăr de hîrtii care trebuie completate, ci ca un instrument activ în sprijinul producției.

Redacția: Acesta este un aspect esențial subliniat în Tezele pentru plerarea comitetului Central. Tovarășul Nicolae Ceaușescu vorbește clar că în întrecere și în competiție pe primul plan trebuie puse calitatea, reducerea consumurilor materiale, a cheltuielilor, adică eficiența în producție, ceea ce este esențial pentru întrecerea socialistă.

Ing. Julien Bratu: Este o precizare care confirmă rolul determinant al atitudinilor pe care trebuie să aibă factorii de decizie, de la diferite niveluri, față de problemele ridicate de sporirea nivelului calitativ. Dincolo de aceasta, sint de părere că există

trei probleme esențiale ce trebuie rezolvate.

Prima, ține tot de factorul uman: nivelul de instruire în domeniul tehnic. Este paradoxal, dar există încă proiectanți care nu știu ce este fiabilitatea și sint desigur de mulți cei care nu au habar de ceea ce înseamnă un sistem modern de asigurare a calității și care sint regulile ce se cer respectate pentru protecția calității. Cum să proiectezi ceva, să proiectezi un sistem de asigurare a calității? Între chestiunea nivelului de instruire se pune, în termeni asemănători, pe întregul lanț al fabricării și existenței produsului, pînă la utilizatorul lui final.

Cea de-a doua problemă este aceea a unei structuri organizatorice neadaptate pentru mobilizarea forțelor în direcția asigurării calității produselor. Mai exact spus, în prezent, organizarea întreprinderii este un cadru de referință în ceea ce privește, ce trebuie mai degrabă „occoli” pentru a realiza un compartiment de asigurare a calității.

În sfîrșit, a treia problemă pentru industria componentelor electronice, mai mult decît pentru alte ramuri productive, este sinteza și fiabilitatea unor instalații și echipamente componente. Așadar, asigurarea calității este și o problemă de dotare, de investiție de tehnologie modernă și de dotare cu personal calificat.

Redacția: Pentru realizarea unor sisteme de asigurare a calității și-a subliniat alți roluri hotărîtor care revine factorului uman. Ce considerăm că ar trebui întreprins pentru valorificarea mai bună a potențialului său?

Ing. Paul Joița: Una din condiții a fost atinsă în discuții, dar cred că nu este suficient de clar: pentru a realiza calitate, este nevoie de specialiști în calitate.

Dr. Ing. Valeriu Nevoite, conferențier la Facultatea de electrotehnică și energetică a Institutului politehnic București: În institutul nostru a fost făcută o analiză a pregătirii studenților în domeniul calității și fiabilității. În ministerul a organizat o consfătuire națională pe această temă. S-a arătat că există un curs special cu diferențieri pe domenii de specialitate la secțiile electronice, electrotehnice etc. Cunoștințele de calitate și fiabilitate sint transmise și prin alte cursuri, unde există capitole sau lecții speciale.

Ing. Paul Joița: Dar numai atât nu este suficient. Într-o serie de unități economice din țara noastră se aplică de destulă vreme ingineria calității, sint mulți de ingineri care se ocupă cu așa ceva, dar ei sint formați de practică, fără a avea o pregătire sistematică din facultate. Cu atât mai mult cu cît se pune problema generalizării sistemelor de asigurare a calității, se simte nevoia unor ingineri specializați în domeniu, pe diploma cărora să scrie „Ingineria calității”, așa cum există deja în alte țări.

Ing. Julien Bratu: Consider că di-

EXEMPLE BUNE EXISTĂ, ESENȚIAL ESTE SĂ FIE URMATE

În comuna Cogealac, județul Constanța, fîntnează două cooperative agricole — Rîmnic și Cogealac. De la banca agricolă județeană s-a încheiat după cîteva ani de activitate nerentabilă, prima unitate va încheia anul în curs cu două milioane lei beneficii, iar cea de-a doua — cu peste trei milioane lei pierderi. Evoluția rezultatelor acestor unități a cunoscut în ultimii ani sulsurii și coborîșuri, mai line sau mai abrupte, după cum au fost condițiile naturale sau materiale, dar într-o mare măsură după cum au organizat munca consiliile de conducere ale celor două unități, după cum au lucrat cooperatorii.

„Risipitori” care ciștigă și zgîrcici care pierd. La porumb, C.A.P. Rîmnic a depășit cheltuielile planificate atît la lucrările mecanice, cit și la cele manuale, precum și la îngrășămintele chimice. Cu asemenea cheltuieli, firește, no-am fi așteptat ca această cultură să nu fie rentabilă. Dar nu așa stau lucrurile. Unitatea a realizat la porumb peste 1 milion lei beneficii, ca urmare a depășirii producției planificate cu aproape 1 800 de tone. A folosit numai cel mai bun hibrid, a făcut trei sau patru prasile mecanice și tot atîtia manuale, a administrat îngrășămintele chimice în doze strict stabilite după cartea de tehnologie, iar apa pentru irigații a fost dată în așa fel încît să ajungă la rădăcina plantelor, și nu s-a curgă fără nici o noimă pe canale. „Aș dori să precizez că Cogealac, fiind un areal înalt, Mitescu, președintele cooperativei din satul Rîmnic — că în timpul anului agricol apar adesea situații care ne obligă să ne abținem de la ce am stabilit inițial. Uneori trebuie să facem mai multe lucrări, și facem în unele situații și necesar să efectuăm altele, pentru că așa cere timpul. Anul acesta am fost nevoiți să prăsim de mai multe ori, iar dacă e vorba de sămînță bună, nu ne scumpim niciodată”.

Veclini de la Cogealac s-au dovedit mai zgîrcici la aceste lucrări, dar, în fapt, au fost risipitori. Aparent este un paradox — un zgîrcit... risipitor. Să vedem cum se procedează aici. Pentru cultura porumbului au cheltuit mai puțin decît era planificat cu 3,3 milioane lei, dar, merializînd producția prevăzută, și din cauza acestor „economii”, s-au înscris cu pierderi de 1,5 milioane lei. S-a făcut numai o prasilă manuală, s-au dat puține îngrășăminte, dar nici acestea n-au avut efect pentru că plantele n-au avut apă. De ce din două unități cu terenurile în vecinătate, una aplică 3-4 irigații, iar cealaltă numai una? Cum se explică faptul că din aceeași sursă de apă unul irigă și altul nu? La Cogealac, irigațiile sînt lăsate la un timp, între altele pentru că unitatea (peste 3 000 de hectare) n-are pe sector hidro (legea prevede așea pentru 500 hectare avenajate afli). Aceasta deși în localitate se află un liceu cu profil de îmbunătățire a culturii, de unde pentru fi recrutat un tînar care să ia în primire amenajările.

În obiectiv — sectoarele unde se înregistrează pierderi. La C.A.P. Rîmnic s-a acționat în cîteva direcții cu bătăie lungă: ridicarea gradului de fertilitate a solului, îmbunătățirea activității secției de mecanizare, a sectorului de hidroameliorații și în zootehnie. În urma cîrărilor chimice, se constata că procentul de humus scăzuse, iar din cauza administrării fără discernămint a îngrășămintelor, în unele sole a apărut un dezechilibru între elementele fertilizante. Rezultatul: culturi neuniforme, producții slabă. A urmat o acțiune de durată, astfel încît de la 50 de hectare fertilizate anual

mentar la fondul de stat 1 150 hectolitre de lapte).

Încercăm să deslușim direcțiile în care s-a acționat pentru redresarea C.A.P. Cogealac. Pentru a realiza acest lucru, ne-am adresat la direcția agricolă. „Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

Cum se înfăptuiesc programele de redresare în două unități agricole din județul Constanța

mentar la fondul de stat 1 150 hectolitre de lapte).

Încercăm să deslușim direcțiile în care s-a acționat pentru redresarea C.A.P. Cogealac. Pentru a realiza acest lucru, ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

Ce caută la arhivă programul de redresare? În mod firesc, în documentarea de față era normal să pornim de la programele de redresare. La Rîmnic n-am mai stăruit pentru că ni l-a prezentat președintele cooperativei în detaliu (și stăruit pentru că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricolă județeană, de unde, negăsindu-l, l-am căutat la uniunea județeană a cooperativei agricole de producție din județ. Nu găsim nici pe ne-am adresat la direcția agricolă.

„Este la arhivă” — ne spune directorul adjunct cu probleme economice, tovarășul Aristide Stoichitoiu. Fapt este că, pînă la realizarea acestui geacal însă ni s-a făcut trimitere la banca agricol

TEZELE PENTRU PERENITATEA C. C. AL P. C. R. — PROGRAM REVOLUȚIONAR DE MUNCĂ PENTRU PARTID PENTRU POPOR

PERFECȚIONAREA MUNCII DE CONDUCERE larg cîmp de manifestare a spiritului revoluționar

În ultimele două decenii am acționat continuu pentru perfecționarea întregii activități de conducere și planificare, corespunzător obiectivelor și sarcinilor fiecărei etape de dezvoltare economico-socială a țării, punînd în centrul activității dezvoltarea puternică a democrației muncitorești-revoluționare

NICOLAE CEAUȘESCU

Cu angajare și răspundere comunistă — la îndeplinirea tuturor obiectivelor

Se știe că faptele, rezultatele — și nu declarațiile de intenții sau angajamentele „sonore” — măsoară și recomandă calitatea muncii de conducere. Abordăm această temă în municipiul Satu Mare fiindcă aici, ca de altfel și în numeroase alte orașe ale țării, un ansamblu de rezultate economice comensurabile semnificativ calitatea activității de conducere științifice. Așa cum o dovedește bilanțul primelor zece luni din acest an, net superior celui din perioada similară a anului trecut: volumul producției la export a crescut cu aproape 21 la sută, valoarea producției-marfă cu 6,9 la sută, productivitatea muncii cu 4,8 la sută, în condițiile reducerii cheltuielilor materiale 1.000 lei producție-marfă cu 5,2 la sută.

— Dar, dincolo de cifre, cum evaluăm calitatea eficienței muncii de conducere, a conducerii științifice în lumina Tezelor din aprilie?

Cu această întrebare adresată tovarășului Eugen Chioran, secretar cu probleme organizatorice al comitetului municipal de partid, a debutat convorbirea la care a fost invitat și corespondentul „Științei” din județul Satu Mare, Octav Grumeza.

— Aș spune că, în urma dezbaterii și însușirii orientărilor și sarcinilor cuprinse în cele două Teze, o majoră însemnătate, cel mai prețios câștig pentru activitatea organelor și organizațiilor de partid îl reprezintă un dinamism sporit. Cu alte cuvinte, intervenția lor mai hotărâtoare în soluționarea complexelor probleme cu care se confruntă colectivele de muncă, acumulate și ca urmare a unei nejustificate stări de expectanță, de insuficiență de inițiativă pentru remedierea unor neajunsuri.

— Remarcă îndeosebi la reflecții. V-am ruga să argumentați cu ajutorul unor exemple și situații concrete, desprinsе nămoloci din viața întreprinderilor, a organizațiilor de partid.

— Așa a fost, bunăoară, acțiunea deconstrucția de birou comitetului municipal de partid, în luna octombrie, în toate unitățile productive au fost organizate ședințe comune ale birourilor comitetelor de partid și consiliilor oamenilor muncii, care au stabilit măsuri și termene urgente pentru reducerea stocurilor supranormative de materie primă, materiale, de producție neremizate (ca urmare a unor deficiențe în domeniul colaborării) și produse finite. Cel mai semnificativ rezultat l-a obținut întreprinderea „Tricotex”, unde, ca urmare a măsurilor energetice aplicate au fost complet lichidate stocurile de produse finite, parte din ele din 1986. Nu mai puțin relevantă este și o anumită situație creată la întreprinderea „22 August”, unde, la un moment dat, se tergiversau lucrările de punere în funcțiune a unor utilaje de mare importanță pentru perfecționarea și modernizarea procesului de producție. Participând la plenarynă comitetului de partid din întreprindere, în care se analiza stadiul realizării investițiilor, am constatat cu surprindere că, în discuții, vorbirii evitau o abordare deschisă, critică și autocritică, a problemelor legate de intruzivă puneri în funcțiune a respectivelor utilaje. Bineînțeles că era inacceptabil ca situația să rămână în această stare. De aceea, factorii cu atribuții în acest domeniu au fost determinați să întreprindă de urgență măsurile pentru

activității. Un puternic impuls l-au dat dezbaterile pe marginea Tezelor din aprilie, document care deschide noi perspective și ridică exigențe sporite în ceea ce privește răspunderea autoconducerii muncitorești pentru exercitarea calității de proprietar, producător și beneficiar. Oamenii au înțeles mai limpede decât oricând că această calitate impune o participare activă în dezvoltarea proprieții, ce li s-a încredințat spre bună gospodărire și fructificare, și în mișcările și miștile lor se află viitorul uzinei. Sub semnul acestei conștiințe, promovate de comunisti prin exemple lor personal, s-a trecut cu multă multă hotărâre la îndeplinirea programului de modernizare, alături de celelalte sarcini curente, și în cele de perspectivă. Căci noua uzină nu va însemna doar „casă nouă”, ci, în primul rînd, o producție calitativ superioară, care angajează de pe acum întregul potențial de creație, spiritul de inițiativă, participarea tuturor. Este „șantierul interior” de care vă vorbeam, șantierul programului de modernizare, care constituie o probă a conducerii științifice, a autoconducerii muncitorești.

— Principii indiscutabile. Dar ce rezultate concrete?

— Cînd am trecut la realizarea programului de fabricație pe acest

atribute sint indispensabile conducerii științifice?

— Competența. Învățătura. Este o idee centrală a Tezelor din aprilie. O idee-program prezentă în toate expunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu. A conduce înseamnă a cunoaște. A cunoaște înseamnă a învăța. A învăța și să-l învețe, cu sărăcuță și pasiune! E de la sine înțeles că și în uzina noastră, pe diferite trepte și în cadrul a numeroase forme, toată lumea învață, se reciclează, se specializează. Dar noi am folosit în acest scop și alte modalități, cu un caracter mai aparte. Astfel am organizat o serie de vizite de documentare și schimb de experiență în unități de vîrf ale industriei românești, cum sînt întreprinderile brasovene de tractoare și autocamioane, „Dacia” și „Oltcit”, unități timisorene, cu intenția expresă de a cunoaște și aplica tot ce este mai valoros în acțiunea de modernizare și dezvoltare a uzinei noastre. Nu e o rusine să înveți de la cei buni, rusine e să fii... fudul. O altă modalitate constă în invitarea la plenarynă comitetului de partid și la ședințele forurilor de autoconducere muncitorească, cit și în activitatea curentă, a unor specialiști din cercetare, din învățămînt, a căror participare contribuie la un nivel mai ridicat al dezbaterilor și la soluționarea

gestii și observații critice privind activitatea din atelierele unde au fost încadrați. S-a hotărît: un an de zile, cei 16 tineri specialiști să lucreze în secțiile productive — să-și formeze ochiul; din partea atelierelor proiectare să primească sarcini concrete — să-și formeze mîna; despre îndeplinirea sarcinilor să prezinte lunar comitetului aminite un raport — să-și formeze spiritul de răspundere.

După această întâlnire, interlocutorul nostru adaugă:

— Sîntem preocupați să utilizăm cu eficiență maximă potențialul de creație al întreprinderii, capacitatea tehnică a specialiștilor noștri. Tezele din aprilie ne îndeamnă la aceasta. Problema perfecționării conducerii și organizării activității se pune și la noi în unitate — în orice sector și sub orice aspect. Dar poate în primul rînd sub unghiul valorificării capacității tehnice proprii în acțiunea de organizare și modernizare a producției. După dezbaterile aprofundate a Tezelor, am trecut la o fază superioară de înțelegere și susținere a acestei importante acțiuni. Aici, la comitetul de partid, de unde au plecat mai adineuri, din învățămînt, a căror participare contribuie la un nivel mai ridicat al dezbaterilor și la soluționarea

— Dar dincolo de ședințe? Aminiteați de formalism. Cum se lupă împotriva lui?

— Un exemplu, privind bine cunoscuta acțiune de recuperare, recondiționare, refolosire. La început aveam rezultate neconcludente, siar be. De ce? Fîlindcă se acționa mai mult prin hîrtii și situații lunare, ca să se „bifeze” sarcina. Dar simpla evidență sau o dispoziție adresată unui șef de secție sau de atelier, ocupat cu altele alte treburi, conduce la pasivitate, la practica lui „ce mai pică”. Cînd consiliul oamenilor muncii, prin acțiunile prețioase de responsabilizării, cu oameni anume desemnați în secții și ateliere, a făcut din această acțiune o cauză a întregului colectiv, pînă la ultimul loc de muncă, practice birocratice, bazate pe improvizații de cifre, au bătut în retragere. N-aveam nevoie de statistici și de „plăpămioare”, ci de materiale concrete, utile, care să reîntre în circuitul economiei naționale. Si așa, în locul hîrtiilor s-au ocupat o magazie de materiale recuperabile, bine organizată, precum și sociale reprezentative de dimensiune funcțională și refolosibile, dotată cu mașini de brichetat span și de balotat resturi metalice.

Ați adus la început în discuție ideea implicării și angajării eficiente și specialiștilor în soluționarea celor mai importante probleme ale producției. Aveți vreo experiență mai deosebită privind realizarea acestui deziderat al conducerii științifice?

— Da, este vorba de un nou mod de a gândi colaborarea dintre facto-

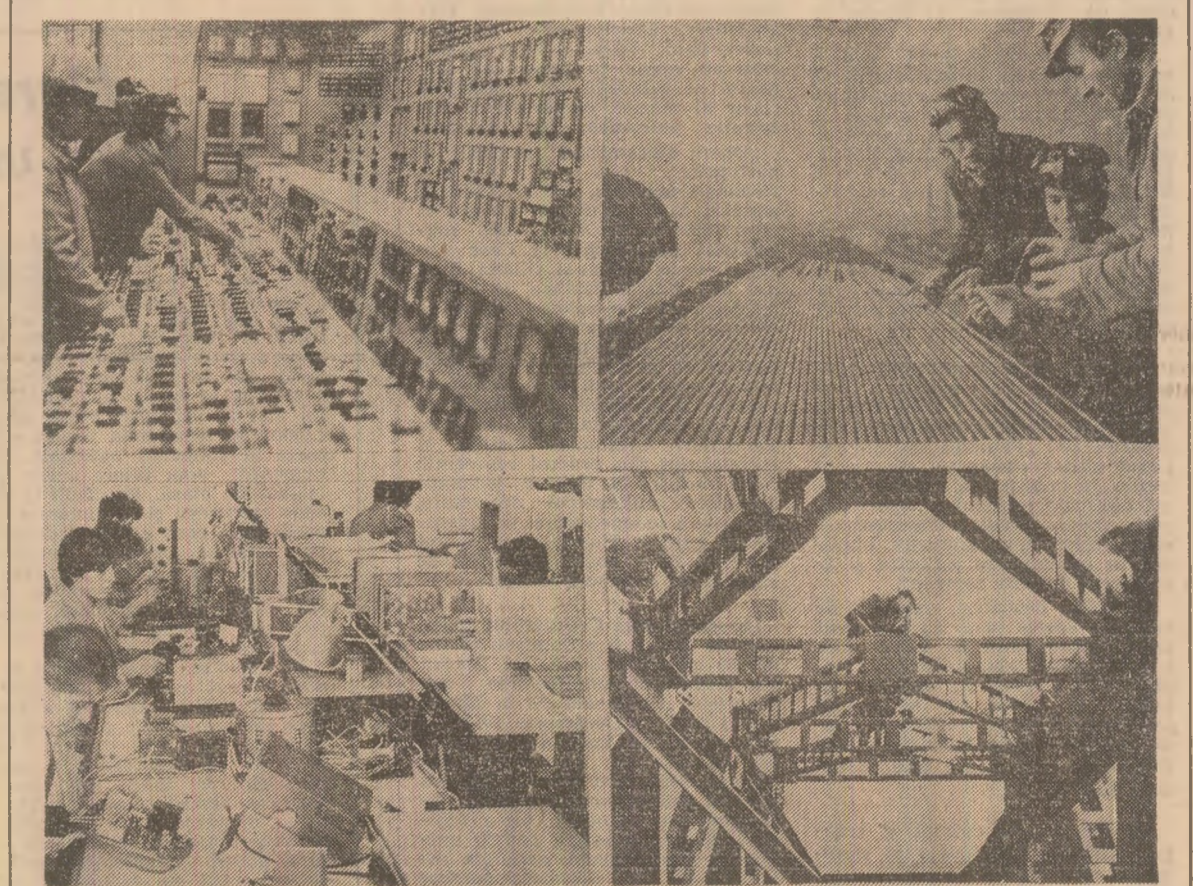

Foto: Sandu Cristian

— Mai trebuie adăugat că implicarea în rezolvarea sarcinilor, o problemă organizatorică, impune o bună cunoaștere a realităților și receptivitate față de semnalele critice. La întreprinderea de utilaje din municipiul nostru, în cadrul unor adunări generale de partid de la secțiile a-3 și a 4-a, s-au criticat insistent, în urmă cu câteva luni, neajunsurile din procesul de producție prin creșterea unor grupe de lectori alcătuite din cadre dintre cele mai bine pregătite ale acestei fabrici. Aceste grupe au susținut minicursurile colective cu muncitorii care resimțeau din necunoașterea SDV-urilor sau aparatelor de măsură și control. Spre lauda comitetului de partid de la fabrica de utilaje minier, s-a dat curs criticilor și propunerilor formulate prin creșterea grupelor de lectori alcătuite din cadre dintre cele mai bine pregătite ale acestei fabrici. Aceste grupe au susținut minicursurile colective cu muncitorii care resimțeau din necunoașterea SDV-urilor sau aparatelor de măsură și control. Spre lauda comitetului de partid de la fabrica de utilaje minier, s-a dat curs criticilor și propunerilor formulate prin creșterea grupelor de lectori alcătuite din cadre dintre cele mai bine pregătite ale acestei fabrici. Aceste grupe au susținut minicursurile colective cu muncitorii care resimțeau din necunoașterea SDV-urilor sau aparatelor de măsură și control. Spre lauda comitetului de partid de la fabrica de utilaje minier, s-a dat curs criticilor și propunerilor formulate prin creșterea grupelor de lectori alcătuite din cadre dintre cele mai bine pregătite ale acestei fabrici.

— Evaluăm stadiul și modul transpunerii în viață a orientărilor din Tezele din aprilie, aveți, desigur, în vedere și unele neajunsuri. Ce privește perfecționarea conducerii muncii de conducere?

— Ne preocupă, îndeosebi, să rămîm cele mai eficiente pentru o muncă mai puternică antrenare a activității de partid, în rîndul cărora avem cadre, specialiști de mare valoare, la acțiunile pe care le întreprindem în cadrul comitetului municipal de partid din unități. Avem în vedere, în acest scop, să asigurăm o mai temeinică pregătire politico-ideologică a membrilor activului pe diferite canale de învățămînt, agricultură și școală. Sîntem convinși că, valorificînd mai bine acest tezaur de cadre, vom soluționa mult mai operativ și eficient o serie de probleme de mare importanță în municipiul nostru, între care, în prim-plan, creșterea ponderii exportului unor unități prin ridicarea gradului de tehnicitate și competitivitate al produselor.

an, ne-am confruntat cu o serie de dificultăți foarte serioase, datorate apariției unor locuri înguste care amenințau să strîngă producția. Am depășit aceste locuri și am stabilit, în plenarynă ale comitetului de partid și în ședințe ale consiliului oamenilor muncii, planuri de măsuri și responsabilități precise. Prin colaborarea forțelor din concepție și execuție s-au reușit modernizarea mașinilor, înzestrarea lor cu scule și dispozitive multifuncționale de mare productivitate și s-au asigurat pregătirea, policificarea forței de muncă necesare. Pe un plan mai larg, acolo unde condițiile o împuneau, am trecut la automatizarea și la înlocuirea ateliere, chiar la introducerea de roboți și manipulatori. Am avut și satisfacția că reușitele noastre în această privință se bucură de toată atenția. Chiar zilele acestea, sub egida comitetului municipal de partid, s-a organizat la noi în uzină un amplu schimb de experiență, la care au participat cadre de conducere din întreprinderile constructoare de mașini din Capitală, specialiști din proiectare și învățămîntul superior. Sintetic vorbind, rezultatele acțiunii de modernizare se soldează, în prezent, în acest an, cu un spor al producției-marfă de peste 126 milioane lei.

— Ați vorbit pînă acum despre participare și responsabilitate. Ce alte

probleme noi și dificile. Nevoia, dorința de a învăța reprezintă o formă de manifestare a conștiinței de proprietar, producător și beneficiar, unul din atribuțiile autoconducerii muncitorești.

— Probabil însă că actul conducerii nu se desfașoară întotdeauna lin. Noul nu se prelungește întimplinat cu „aplaude la scenă deschisă”.

— E și firesc, în condițiile unui proces de înnoire revoluționară cum este momentul de mari exigențe pe care îl trăim. Există și inerții, rezistențe, deprinderi învechite. În atelierul de forjă, de pildă, realizarea și implementarea unei mașini automate, care aduce un mare spor în productivitate și de calitate, a întâmpinat serioase rezistențe din partea unor cadre care se cramponau de vechea tehnologie. Comunistii au reușit însă, printr-o muncă politică intensă, printr-o demonstrație practică, să înlăture vechea opoziție. Dar există și unii care, cu tot ajutorul primit, nu reușesc să tină pasul cu noul ritm de modernizare. În astfel de cazuri, și unor cadre de conducere din secții care doar mimau noul, iar în realitate se multumeau cu vechile practici, am luat măsura înlocuirii lor cu forțe proaspete, oameni competenți și entuziaști. Rezultatele n-au întîrziat să apară; la secția tractoriște, de exemplu, producția a crescut, în aceleași condiții, cu 50 la sută. Străvechea dar sănătoasă judecată românească „Omul sfînteste locu!” își justifică pe deplin actualitatea și în cadrul modern al conducerii științifice.

— Cum apreciați eficiența acestor acțiuni?

— Am devenit mai severi cu noi înșine, așa cum ne orientează spiritul înnoitor, exigență al Tezelor din aprilie. Pentru că, trebuie s-o spun autocritic, am întocmit și noi uneder programe cărora nu l-am dat viață la timp și n-am acționat cu tenacitatea necesară pentru a pune capăt unor neajunsuri. Ne-am mulțumit citeodată să așteptăm împlinirea și soluții din altă parte. Magistrul document de partid care va fi dezbătut la apropiata plenarynă a Comitetului Central a determinat și în activitatea noastră o cotitură în stilul și metodele de muncă folosite, întelegînd acum clar că valoarea acțiunii de conducere nu constă în intenții, ci în eficiența sa — urmărim cu perseverență ca numai faptele să ne argumenteze vorbele.

— Vorbind despre exigențele conducerii științifice, secretarul general al partidului accentuează în permanență ideea implicării și angajării eficiente a cadrelor de conducere, a specialiștilor în îndeplinirea programelor preconizate — ne spune Mihai Dogaru, inginer-șef de concepție, membru al consiliului oamenilor muncii de la „Semănătorea”. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a criticat adesea formalismul, stilul de muncă „de cabinet”, limitat la producerea de hîrtii și emiterile de „decizii”, contrapunîndu-i stilul de muncă revoluționară care constă, spus în două cuvinte, în rezolvarea practică a problemelor vii de producție, în finalizarea cu succes a obiectivelor stabilite, deci în eficiență. Tezele din aprilie, document fundamental în ce privește perfecționarea conducerii și organizării, fixează explicit imperativul răspunderii personale ca formă directă a răspunderii în sistemul autoconducerii muncitorești. Potrivit acestei orientări, responsabilizarea activă, nominalizată a devenit o metodă curentă, de certă eficiență în activitatea consiliului oamenilor muncii. În acest spirit, al raportării concrete, operative, se desfașoară în uzina noastră cele două anuale săptămînale: una consacrată problemelor privind pregătirea fabricației, cealaltă — stadiului de realizare a investițiilor.

— Dar dincolo de ședințe? Aminiteați de formalism. Cum se lupă împotriva lui?

— Un exemplu, privind bine cunoscuta acțiune de recuperare, recondiționare, refolosire. La început aveam rezultate neconcludente, siar be. De ce? Fîlindcă se acționa mai mult prin hîrtii și situații lunare, ca să se „bifeze” sarcina. Dar simpla evidență sau o dispoziție adresată unui șef de secție sau de atelier, ocupat cu altele alte treburi, conduce la pasivitate, la practica lui „ce mai pică”. Cînd consiliul oamenilor muncii, prin acțiunile prețioase de responsabilizării, cu oameni anume desemnați în secții și ateliere, a făcut din această acțiune o cauză a întregului colectiv, pînă la ultimul loc de muncă, practice birocratice, bazate pe improvizații de cifre, au bătut în retragere. N-aveam nevoie de statistici și de „plăpămioare”, ci de materiale concrete, utile, care să reîntre în circuitul economiei naționale. Si așa, în locul hîrtiilor s-au ocupat o magazie de materiale recuperabile, bine organizată, precum și sociale reprezentative de dimensiune funcțională și refolosibile, dotată cu mașini de brichetat span și de balotat resturi metalice.

Ați adus la început în discuție ideea implicării și angajării eficiente și specialiștilor în soluționarea celor mai importante probleme ale producției. Aveți vreo experiență mai deosebită privind realizarea acestui deziderat al conducerii științifice?

— Da, este vorba de un nou mod de a gândi colaborarea dintre facto-

Conștiința de proprietar, producător și beneficiar — o forță în acțiune

„Semănătorea”, reputată întreprindere bucoareană, se prezintă de la o vreme într-o dublă ipostază: uzină și șantier. Ca de obicei, pe porțile ei ies „corăbiile” agriculturii, cunoscutele combine de recoltat păioase și porumb, mereu mai perfecționate, potrivit cerințelor unei agriculturi moderne. Dar, în același timp, uzina trece printr-o profundă și structurală înnoire. Se înalță noi hale, se introduc linii de fabricație după ultimul cuvînt al tehnicii, se modernizează întregul proces de producție. „Semănătorea” se autoconstruiește, se metamorfozează, reînvescete. O realitate dinamică, efervescentă, caracteristică pentru peisajul industrial românesc de astăzi, pentru etapa dezvoltării intensive inaugurată de cel de-al XIII-lea Congres al partidului. O ilustrare semnificativă a conducerii științifice de către partid a operii de construcție socialistă, stînd în centrul preocupărilor continua perfecționare a activității productive, în primul rînd a forțelor de producție, sporierea eficienței economice.

— Colectivul nostru a avut în repetați rînduri marea bucurie de a se întâlni cu secretarul general al partidului. Ultima vizită de lucru s-a înscris însă ca un eveniment cu totul deosebit în cronica uzinei — ne spune secretarul comitetului de partid, Constantin Vela. Cu prilejul dialogului de lucru cu muncitorii și specialiștii, după o atenă evaluare a stadiului actual și a cerințelor de viitor, ne-a tratat drept sarcină dezvoltarea, modernizarea și concentrarea producției. Exprimîndu-și încrederea în capacitatea creatoare a co-

Prin competență și implicare — la eficiență sporită

— Comitetul de partid al întreprinderii mecanice din Cugir am intrat împreună cu un grup de tineri — ne transmite corespondentul „Științei” din județul Alba, Ștefan Dînică. Cine sînt? După cunoscanța angajați al întreprinderii. De ce au venit? Ce probleme îi frîmîntă?

— Sînt invitații noștri — ne explică Mircea Hozan, secretarul comitetului de partid, președintele consiliului oamenilor muncii. Ei sînt tineri specialiști angajați în această toamnă în întreprindere. Promotivii 1988. Vrem să-i cunoaștem, să-i ajutăm să se integreze cît mai repede ritmului de muncă al întregului co-

Valorificarea creativității — o resursă inepuizabilă

Stimularea gîndirii economice și a creativității, antrenarea tuturor competențelor în rezolvarea problemelor majore ale dezvoltării economice și sociale reprezintă o dimensiune funcțională a conducerii științifice. A conduce științific echivalează astăzi cu a conduce eficient. Prin principală resursă de creștere a eficienței economice este dezvoltarea creativității, o ofertă utilizarea în soluțiile originale și valoroase, a celor mai noi curieri ale științei și tehnicii contemporane. Este o idee-program care străbate Tezele din aprilie. Pe marginea ei, în lumina rezultatelor obținute, corespondentul „Științei” din județul Iași, Manole Coraci, a prezentat în ședința Comitetului județean de organizare economică-socială:

— Orientările și sarcinile referitoare la perfecționarea organizării și modernizarea procesului de producție, precizate încă o dată cu deosebită clarviziune în Tezele din aprilie, i-au mobilizat puternic pe muncitorii, inginerii, tehnicienii din unitățile economice-sociale din județ. În strînsă colaborare cu specialiștii din unitățile de cercetare și proiectare, ca cadrele didactice din învățămîntul superior, ei au trecut la o abordare mai aprofundată a temelor prevăzute în programele de modernizare pentru acest an. Datorită dăruirii și competenței investite s-au conturat noi modalități de scurtare a duratei de realizare, de la cristalizarea temei pînă la finalizarea ei și obținerea eficienței economice antecalcule. Ca urmare, revăzînd măsurile cuprinse în programele de perfecționare a organizării și modernizare a proceselor de producție, am încercat să răspundem la întrebarea firească: Cum se reflectă valorificarea creației originale în programele de modernizare, răspunde necesităților de creștere a exportului? Întrebare justificată de existența în județul Iași a „Școlii de invenții”, auzită la XIII-lea congres și care a perfecționat peste 1.500 de absolvenți, din rîndul cărora peste 60 la sută sînt inventatori. Și am putut constata cu satisfacție că în programul de modernizare județean se află înscrise 79 de măsuri care valorifică invenții și inovații; dintre ele, pînă la această oră, sînt aplicate peste 80 la sută cu însemnate efecte economice. Citeva exemple: „Realizarea de dispozitive pentru frezat roți dîntate conice în arc de cerc” la întreprinderea de scule și accesorii speciale din Pășani, cu eficiență în spor de producție-marfă de peste 7 milioane lei, din care pentru

export peste 4 milioane lei și o însemnată creștere a productivității muncii; „Realizarea și aplicarea tehnologiei de sudură a reperelor din mase plastice prin ultrasonare”, cu influență asupra reducerii cheltuielilor totale cu peste 1,5 milioane lei, la întreprinderea „Tehnoton”; sau la întreprinderea „Integrată”, de leșături subțiri din în Pășani, se soluțiile originale elaborate de cercetători în colaborare cu specialiștii întreprinderii și care contribuie la obținerea unui spor de producție-marfă de peste 4,8 milioane lei, reducerea de peste 3,5 milioane lei, în masini agregate și masini-unelte speciale din Iași, utilizîndu-se „analiza valorii”, s-au obținut un spor de producție-marfă de 4,8 milioane lei, reducerea de peste 3,5 milioane lei, cu 2,9 milioane lei, precum și o însemnată creștere a productivității muncii; la întreprinderea de prelucrare a lemnului, prin reproiectarea produselor aduse în fabricație, s-a realizat o eficiență economică exploatabilă de peste un spor de producție-marfă de peste 10 milioane lei, în întregime destinată exportului.

Pentru a nu obosi cititorul cu alte și alte exemple, aș încheia cu o situație de sinteză, extrem de grăitoare pentru aportul științei și tehnicii la perfecționarea organizării și modernizarea proceselor de producție. Astfel, în primele zece luni ale acestui an, cele aproape 700 de măsuri aplicate în unitățile economice ale județului au condus la un spor de producție-marfă de peste 2.300 milioane lei, din care pentru export peste 700 milioane lei, precum și o importantă reducere a cheltuielilor materiale și însemnate creșteri ale productivității muncii. Vom continua să sprijinim organele colective de conducere în selecționarea celor mai importante propuneri de măsuri pentru completarea programelor de modernizare, menite să fundamenteze sporurile de plan pentru anul 1989 și pentru întregul cincinal, în lumina sarcinilor și orientărilor formulate de secretarul general al partidului.

— Dar dincolo de ședințe? Aminiteați de formalism. Cum se lupă împotriva lui?

— Un exemplu, privind bine cunoscuta acțiune de recuperare, recondiționare, refolosire. La început aveam rezultate neconcludente, siar be. De ce? Fîlindcă se acționa mai mult prin hîrtii și situații lunare, ca să se „bifeze” sarcina. Dar simpla evidență sau o dispoziție adresată unui șef de secție sau de atelier, ocupat cu altele alte treburi, conduce la pasivitate, la practica lui „ce mai pică”. Cînd consiliul oamenilor muncii, prin acțiunile prețioase de responsabilizării, cu oameni anume desemnați în secții și ateliere, a făcut din această acțiune o cauză a întregului colectiv, pînă la ultimul loc de muncă, practice birocratice, bazate pe improvizații de cifre, au bătut în retragere. N-aveam nevoie de statistici și de „plăpămioare”, ci de materiale concrete, utile, care să reîntre în circuitul economiei naționale. Si așa, în locul hîrtiilor s-au ocupat o magazie de materiale recuperabile, bine organizată, precum și sociale reprezentative de dimensiune funcțională și refolosibile, dotată cu mașini de brichetat span și de balotat resturi metalice.

Ați adus la început în discuție ideea implicării și angajării eficiente și specialiștilor în soluționarea celor mai importante probleme ale producției. Aveți vreo experiență mai deosebită privind realizarea acestui deziderat al conducerii științifice?

— Da, este vorba de un nou mod de a gândi colaborarea dintre facto-

Victor VANTU cu sprijinul corespondenților „Științei”

CONSILIULUI CENTRAL
ARTIDULUI AFRICAN AL INDEPENDENŢEI
DIN CAPUL VERDE

FRAIA

Imelele Comitetului Central al Partidului Comunist Român adresăm anilor la lucrările celui de-al III-lea Congres al Partidului African independent din Capul Verde un cald salut prietenesc... expresia sentimentelor noastre de solidaritate militantă, împreună cu urarea sinceră ca acest important forum să fie încununat de succes deplin.

COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

TELEGRAMĂ

In telegramă se exprimă convingerea că guvernul celor două țări vor conlucra și în viitor pentru construcția socialistă și dezvoltarea relațiilor pe multiple planuri dintre România și Ungaria, pentru o politică de pace și colaborare în Europa și întreaga lume.

Județul Giurgiu a îndeplinit planul la producția-marfă industrială pe 11 luni

Intr-o telegramă adresată tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, creșterea generală a producției industriale a fost îndeplinită în luna noiembrie, sarcinile de plan la producția-marfă industrială pe 11 luni din acest an.

Stația de metrou Piața Romană a fost dată în folosință

Construcții metroului bucureștesc au dat în folosință simbolic un nou obiectiv pe traseul acestui modern mijloc de transport: stația Piața Romană.

TEZELE DIN APRILIE,
GENEROS PROGRAM DE MUNCĂ

care preocupărilor pentru participarea efectivă a oamenilor la dezvoltarea și soluționarea problemelor — și pe acest drum se cere acțiune cu toată perseverența, folosind sisteme de pierghi și mijloace ale autoconducerii.

Un domeniu deosebit însemnat este căruia trebuie să se acorde cea mai mare atenție, în continuare în lămurirea și aplicarea, este integrarea consecventă a cercurilor științifice, ale progresului tehnic în activitatea practică.

Se cunoaște că expunerea din aprilie propune o serie de îmbunătățiri menite să asigure o conlucrare mai activă între cercurile științifice și cele de cercetare, implicarea mai puternică a științei în progresul nostru actual.

Planul reprezintă forma precisă care o îmbracă programul general de dezvoltare a țării pentru fiecare loc de muncă. Înfăptuirea lui exemplară este de aceea mijlocul esențial de realizare a acestor programe de sporire a contribuției proprii la progresul general.

70 DE ANI DE LA FĂURIREA

STATULUI NAȚIONAL UNITAR ROMÂN

MANIFESTĂRI POLITICO-IDEOLOGICE
ȘI CULTURAL-ARTISTICE

Cu prilejul aniversării a 70 de ani de la făurirea statului național unitar român, în întreaga țară continuă să aibă loc diverse manifestări politico-educative și cultural-artistice.

La Universitatea cultural-științifică din Capitală a fost prezentată expunerea „1 Decembrie 1918 — expresie a conștiinței unității poporului român”, iar la întreprinderea de uleiă chimic „Grivița roșie” a desigurat un recital de poezie patriotică și revoluționară urmat de deschiderea unei expoziții de carte social-politică și de beletristică.

La liceele din Slatina, Caracal, Corabia, Balș, Drăgănești și Scornicești au fost programate expunerile pe teme ca „Lupta maselor populare, tinerii generații din patria noastră pentru realizarea unității naționale — trăsătură definitorie a istoriei poporului român” și „Formarea statului național unitar român — rezultatul a participării întregului popor la acest proces istoric”.

În cadrul unor manifestări organizate la Ministerul Afacerilor Externe, au fost înfățișate împlinirile fără precedent din „Epoca Nicolae Ceaușescu”, care asigură poporului român o viață nouă și demnă. Au fost prezentate, de asemenea, mărturiile documentare privind activitatea diplomației românești în lupta pentru făurirea și recunoașterea internațională a statului național unitar român.

„Făurirea statului național unitar român la 1 Decembrie 1918 — eveniment istoric de importanță majoră pentru dezvoltarea liberă și independentă a patriei — tema unei manifestări omagiale, organizată de Comitetul Județean Iași al P.C.R. Au fost reliefate, cu acest prilej, lupta de liberare a poporului român pentru libertate, demnitate socială, unitate și independență națională, mărețele transformări revoluționare petrecute în patria noastră în anul construcției socialiste, indeosebi în perioada de înflorire a Congresului al IX-lea al partidului.

Evocarea memorabilului eveniment a constituit, totodată, prilejul de a da expresie recunoștinții profunde, din partea tinerilor și a înaltei prețuri față de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, care, cu înțelepciune și clarviziune revoluționară, conduce țara pe drumul afirmării demne în rindul națiunilor lumii. În încheiere, artiști profesioniști ieșeni au susținut un recital de muzică și poezie patriotică și revoluționară.

În organizarea Comitetului județean de partid, în unități economice și instituții din Cluj-Napoca au avut loc diverse manifestări sub genericul ca: „Făurirea statului național unitar român — eveniment istoric de importanță crucială pentru destinele întregului nostru popor”, „Epoca Nicolae Ceaușescu — epoca celor mai strălucite împliniri în procesul de înflorire și afirmare a națiunii române”.

Expunerile, dezbateri, expoziții de carte pe aceste teme au mai avut loc la Combinatul de uleiă greu și Combinatul metalurgic din Cimpia Turzii, Combinatul de fibre, celuloză și hirtie din municipiul Dej, la Centrul de cultură și creație „Cintarea României” din orașul Gherla, în numeroase alte localități clujene.

La Centrul de cultură și creație „Cintarea României” al sindicatelor din Slatina s-a desfășurat o manifestare culturală cu tema „Actul istoric al Unirii de la 1 Decembrie 1918, oglindit în producția

vremea

Institutul de meteorologie și hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 27 noiembrie, 1988. MELODIA (11 38 49) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Muzica e viața mea: LIRA (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; VOI (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; UNION (13 49 49) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Hanul dintre dealuri: FLORESCA (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; ARTA (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Nelu: POPULAR (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Horea: FESTIVAL (13 83 84) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Drumul oaselor: BUCUREȘTI (15 61 54) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Dădi: TIMPURI NOI (15 61 50) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; O zi la București: COTROCENI (49 48 48) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Săptămânal Mare: MUNCA (21 50 97) — 15; 17; 19; Gără pentru doi: PATRIA (11 38 23) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Incurabilul de la etajul XIX: VICTORIA (18 28 78) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Inimă de lepură — 9; 11; 13; Vinătorul de serpi — 15; 17; 19; Căpitanul — 15; 17; 19; Strada chitaristilor: FERVIAR (50 51 40) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Clăduța poveste: doctorul Jekyl: BUZESTI (50 43 58) — 15; 17; 19; O anchetă ciudată: DRUMUL SĂRII (31 28 13) — 15; 17; 19; Jandarmii și jandarmele: FERRENTARI (80 48 58) — 15; 17; 19; Transport secret: GULI EȘTI (17 55 46) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; MORTUA (14 27 14) — 8; 45; 10; 45; 13; 15; 17; 19; Vocăie de detectiv: VITORUL (10 67 40) — 15; 17; 19;

cinema teatre

- Miracolul SCALA (11 03 72) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; FAVORIT (43 31 70) — 11; 13; 15; 17; 19; MELODIA (11 38 49) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Muzica e viața mea: LIRA (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; VOI (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; UNION (13 49 49) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Hanul dintre dealuri: FLORESCA (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; ARTA (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Nelu: POPULAR (23 71 74) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Horea: FESTIVAL (13 83 84) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Drumul oaselor: BUCUREȘTI (15 61 54) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Dădi: TIMPURI NOI (15 61 50) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; O zi la București: COTROCENI (49 48 48) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Săptămânal Mare: MUNCA (21 50 97) — 15; 17; 19; Gără pentru doi: PATRIA (11 38 23) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Incurabilul de la etajul XIX: VICTORIA (18 28 78) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Inimă de lepură — 9; 11; 13; Vinătorul de serpi — 15; 17; 19; Căpitanul — 15; 17; 19; Strada chitaristilor: FERVIAR (50 51 40) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; Clăduța poveste: doctorul Jekyl: BUZESTI (50 43 58) — 15; 17; 19; O anchetă ciudată: DRUMUL SĂRII (31 28 13) — 15; 17; 19; Jandarmii și jandarmele: FERRENTARI (80 48 58) — 15; 17; 19; Transport secret: GULI EȘTI (17 55 46) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; MORTUA (14 27 14) — 8; 45; 10; 45; 13; 15; 17; 19; Vocăie de detectiv: VITORUL (10 67 40) — 15; 17; 19;

Știința și dezvoltarea teoriei revoluționare despre lume

Se împlinește, la 28 noiembrie, 168 de ani de la nașterea lui Friedrich Engels, teoretician revoluționar și organizator al luptei clasei muncitoare europene în cea de-a doua jumătate a secolului trecut, fondator — alături de Marx — al materialismului dialectic și istoric, al teoriei socialismului științific. Din perspectiva a aproape un secol jumătate de evoluție istorică a concepției revoluționare despre lume, contribuția lui Engels la elaborarea și dezvoltarea teoriei marxiste nu poate fi nici azi și în secolul XIX. Pe bună dreptate secolului trecut — minimalizată, chiar dacă el însuși și-a atribuit întotdeauna rolul de „vioara a doua” în cele apropiate patru decenii, în care a fost colaboratorul lui Marx și în anii în care s-a îngrijit de editarea postumă a volumelor „Capitalului”, rămase în manuscris.

În anii 1845-1846 Engels a fost în exil în Belgia și a avut un rol crucial în dezvoltarea și aplicarea exercițiilor asupra întregii istorii a gândirii marxiste: „Știința familiei”, „Ideologia germană” și „Manifestul Partidului Comunist”. Ele conțin tezele de bază ale concepției revoluționare, teze care au înfruntat și înfrunsesc profund, de aproape un secol și jumătate, dezvoltarea istorică.

După 1850, Engels și-a asumat sarcina de a analiza din perspectiva concepției materialiste rolul dialectic ca metodă de cercetare, funcția ei în explicarea și generalizarea progreselor cunoașterii. „Anti-Dühring” și „Dialectica naturii” reprezintă în această direcție lucrări de referință ale gândirii marxiste în ultima parte a secolului XIX. Pe bună dreptate Lenin avea să scrie mai târziu că „marxismul nu poate fi înțeles și nu poate fi expus integral fără a lua în considerare toate operele lui Engels”.

Perspectiva esențială nouă pe care materialismul dialectic și istoric a deschis-o la mijlocul secolului al XIX-lea în interpretarea omului, societății și istoriei a fost, desigur, influențată ca însăși de progresul pe care cunoașterea științifică le înregistrase atunci. Puterucii avânt ai științelor experimentale își puneau amprenta în epocă nu numai asupra concepțiilor filozofice empiriste, dar și asupra procesului de reelaborare a unor concepții raționaliste, care afirmau primatul funcției constructive a rațiunii.

Evidențind caracterul social și istoric al practicii umane, care își subsumează dimensiunea cunoașterii, în această confruntare permanentă a

valorizării și acțiunii, teoria revoluționară a demonstrat pentru prima dată în mod convingător principiul umanist al libertății și creativității. Adevărată premisă a libertății este aici cunoașterea și transformarea revoluționară a lumii pornind de la cerințele practicii social-istorice. În această raportare permanentă la practică, la cerințele vieții și al tmeului spiritului creator, viu al teoriei revoluționare, opus oricărei închistări și canonizării dogmatice, receptivitatea sa față de tot ceea ce este nou, este înaltă în practica socială, față de progresul continuu al cunoașterii umane. „Marxismul — obisnua să sublinieze în acest spirit Engels — nu este o dogmă, ci o știință în acțiune”.

168 de ani de la nașterea lui Friedrich Engels

Concepția revoluționară despre lume subliniază în permanență adevărul că în cunoașterea naturii și a societății nu există limite dincolo de care să nu se poată trece, că nu există realități și fenomene, legi ale dezvoltării lumii ce nu pot fi, în principiu, cunoscute; în nici un domeniu procesul revoluționar al cunoașterii și al acțiunii umane transformatoare nu poate fi considerat încheiat.

Edificarea noului societăți are loc ează în condițiile afirmării puterice a revoluției tehnico-științifice, ale urmărilor sale profunde asupra dezvoltării forțelor de producție, ca și asupra conducerii societății. Studierea și analiza problemei nu înțelegerea și înțelegerea teoretică a proceselor dezvoltării socialismului, a prafecțiilor care au loc în lume constituie de aceea în permanență o componentă de primă importanță a activității de cercetare științifică a societății, o premisă a orientării eforturilor constructive ale societății pe direcțiile majore ale progresului contemporan.

Unitatea dintre teorie și practică asigură caracterul științific și strategic al activității de cercetare a societății socialiste multilaterale dezvoltate, precum și viabilitatea soluțiilor practice, elaborate prin raportare continuă la dinamica proceselor vieții economice-sociale. În această confruntare permanentă a

rezultatelor cunoașterii cu evoluția realității obiective se evidențiază nu o dată — așa cum arată secretarul general al partidului nostru, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — cerința de a renunța la anumite concepții, noțiuni, teze teoretice care nu mai corespund stadiului actual al evoluției societății noastre și care al atins astăzi în cunoașterea științifică.

Etapa actuală a revoluției tehnico-științifice contemporane a consacrat pe deplin rolul științei ca impoertantă forță a producției, ca factor hotărâtor al organizării proceselor de producție și a vieții sociale în general. Așa cum ultimele decenii au probat concludent, progresul științific contemporan nu constituie însă o realitate în sine, izolată de cerințele și aspirațiile vieții. El este raportare nemijlocit la întreaga sferă a vieții sociale, la progresul de ansamblu al culturii și civilizației noastre. „Nu trebuie să uităm nicăieri că în dezvoltarea științei și tehnicii și a comunismului — sublinia în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu — nu se poate realiza decît pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, pe baza cunoașterii umane în general”.

O trăsătură definitorie a politicii partidului nostru o constituie întemeierea fermă a strategiei dezvoltării, în fiecare etapă, pe cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării sociale, a principiilor generale ale teoriei revoluționare și, în același timp, pe analiza aprofundată a condițiilor concrete din România, a cerințelor practice și științifice care definesc fiecare etapă a procesului revoluționar. Eficiența oricărui act de conducere, arată, în acest sens, experiența societății noastre, este determinată de măsura și nivelul pe care el oferă soluții concrete stringente de viață, acționează asupra factorilor care condiționează mersul înainte.

Practica istorică a validat în acest cadru ea însăși importanța deosebită a dialecticii materialiste, ca metodă de analiză și sinteză, care nu apare în viața socială și a noilor date ale cunoașterii, demonstrând că, prin însuși spiritul său viu, creator, concepția materialist-dialectică și istorică, elaborată de Marx și Engels, își păstrează în permanență capacitatea de a orienta cercetarea fenomenelor și proceselor sociale corespunzător noilor condiții și de a asigura, totodată, dezvoltarea continuă a practicii sociale, a procesului revoluționar de edificare a noului orizonturi.

Ioan STANESCU

Marea bucurie a poporului la hora unirii sub stindardul național

(Urmare din pag. 1)

Petra țiriu. Cu toate acestea, la Alba Iulia s-au aflat la 1 decembrie, peste o mie de bănețeni. „Temesvar Zeitung” (ziar de limbă germană) scria într-un reportaj: „Lugojul împodobit cu drapelul revoluționar și-a desfășurat la Alba Iulia duminică a avut și în Lugoj festivitatea sa. De aici au călătorit peste 300 de oameni la Alba Iulia pentru a lua parte la actiunea națională. Participanții s-au întors acasă luni, înainte de masă. Pe clădirile bănețenilor erau arborate drapelurile. Pe străzile orașului, populația românească s-a arătat în haine de sărbătoare avind cocarde cu culorile drapelului românesc. Atmosfera era voloesă, liniștea n-a fost tulburată în nici un fel”.

Dar, pentru Banat, Unirea a venit cu mai mult de jumătate de an mai târziu. Banatul a rămas încă într-un drastic regim de ocupație și numai la capătul altui lung șir de manifestări a voinei populare, în iulie 1919, soarele Unirii a răsărit și aici deplin. Într-un memoriu adresat conducătorilor revoluției, în 1919, se prezintă azi mult dezvoltate, modernizate, înnoite. Destinele a mil și mii de oameni au intrat în orbița acestei industrii noi sau înnoite, oferindu-le-se profesii noi, un orizont nou de muncă și de viață... Pentru ce s-a petrecut la Lugoj, cu deosebire în ultimele două decenii — cînd s-a produs, masiv, dezvoltarea — am ales, ca fiind pe deplin reprezentative, cele două întreprinderi: cea de ceramică. A fost constituită în 1889. I se spunea fabrica de țigle și cărămizi „Mondial”. Cu 700 de muncitori, lucra seceră din aprilie pînă în octombrie. Munca manuală, 90 la sută socializată. Așa a rămas pînă după 1965. În biroul directorului se află un tablou (donat de un pictor local) înfățișînd o scenă de muncă din urmă cu decenii în urmă, în care lucrătorii banatului este sără înaloidal, pe măsura idealurilor pentru care au ars — puternică înflăcărat — conștiințele atîtor înaintași. În adus în realitate cotidiană înfăpturi care au înălțat impresionant edificiu al unei noi structuri economice și sociale. Să

luăm drept martor orașul Lugoj, cu o altă de veche și reprezentativă istorie. El a fost construit unora și altora, în jurul unei biserici patriotice. De aici a plecat Eftimie Murgu și aici s-a întors pentru a conduce acțiunea revoluționară pasopistă din Banat. Aici și-a desfășurat temerara activitate Valeriu Braniste și ziarul său „Drapelul”, aici au trăit și lucrat scriitorii Victor Vlad Delamarina, Ioan Popovici Bănănețan, Cassian R. Locantean, De lașcu Diogenescu și numele patrioților din familia Bredeanu (Vasile, Coriolan, Caius, Tiberiu), de aici plecase Traian Vuia s.a.m.d.

Din 1968, Lugojul are statutul de municipiu. De deplin îndepărit prin amploarea vieții sale economice și sociale. „... În Lugojul de azi trăiesc aproximativ 60.000 de oameni. Dintre ei, 25.700 reprezintă forța de muncă activă. În .65 de întreprinderi, fabrici și servicii de producție, s-au deschis întreprinderi republicane. Două dintre ele, cele mai mari, mai moderne, mai importante, sînt în totalitate noi (desi nici celelalte n-au rămas cum a fost); ele se prezintă azi mult dezvoltate, modernizate, înnoite. Destinele a mil și mii de oameni au intrat în orbița acestei industrii noi sau înnoite, oferindu-le-se profesii noi, un orizont nou de muncă și de viață... Pentru ce s-a petrecut la Lugoj, cu deosebire în ultimele două decenii — cînd s-a produs, masiv, dezvoltarea — am ales, ca fiind pe deplin reprezentative, cele două întreprinderi: cea de ceramică. A fost constituită în 1889. I se spunea fabrica de țigle și cărămizi „Mondial”. Cu 700 de muncitori, lucra seceră din aprilie pînă în octombrie. Munca manuală, 90 la sută socializată. Așa a rămas pînă după 1965. În biroul directorului se află un tablou (donat de un pictor local) înfățișînd o scenă de muncă din urmă cu decenii în urmă, în care lucrătorii banatului este sără înaloidal, pe măsura idealurilor pentru care au ars — puternică înflăcărat — conștiințele atîtor înaintași. În adus în realitate cotidiană înfăpturi care au înălțat impresionant edificiu al unei noi structuri economice și sociale. Să

Unii, în condiții asemănătoare celor de laborator (aici se lucrează în halate albe) se produc azi plăci de ceramica. Nici dezvoltarea continuă pentru instalarea de echipamente fabrică n-a rămas nimic. Prima etapă a dezvoltării — 1975. A doua — 1978. Și sînt în curs ale dezvoltării ulterioare, în cadrul Valeriu Braniste și ziarul său „Drapelul”, aici au trăit și lucrat scriitorii Victor Vlad Delamarina, Ioan Popovici Bănănețan, Cassian R. Locantean, De lașcu Diogenescu și numele patrioților din familia Bredeanu (Vasile, Coriolan, Caius, Tiberiu), de aici plecase Traian Vuia s.a.m.d.

Din 1968, Lugojul are statutul de municipiu. De deplin îndepărit prin amploarea vieții sale economice și sociale. „... În Lugojul de azi trăiesc aproximativ 60.000 de oameni. Dintre ei, 25.700 reprezintă forța de muncă activă. În .65 de întreprinderi, fabrici și servicii de producție, s-au deschis întreprinderi republicane. Două dintre ele, cele mai mari, mai moderne, mai importante, sînt în totalitate noi (desi nici celelalte n-au rămas cum a fost); ele se prezintă azi mult dezvoltate, modernizate, înnoite. Destinele a mil și mii de oameni au intrat în orbița acestei industrii noi sau înnoite, oferindu-le-se profesii noi, un orizont nou de muncă și de viață... Pentru ce s-a petrecut la Lugoj, cu deosebire în ultimele două decenii — cînd s-a produs, masiv, dezvoltarea — am ales, ca fiind pe deplin reprezentative, cele două întreprinderi: cea de ceramică. A fost constituită în 1889. I se spunea fabrica de țigle și cărămizi „Mondial”. Cu 700 de muncitori, lucra seceră din aprilie pînă în octombrie. Munca manuală, 90 la sută socializată. Așa a rămas pînă după 1965. În biroul directorului se află un tablou (donat de un pictor local) înfățișînd o scenă de muncă din urmă cu decenii în urmă, în care lucrătorii banatului este sără înaloidal, pe măsura idealurilor pentru care au ars — puternică înflăcărat — conștiințele atîtor înaintași. În adus în realitate cotidiană înfăpturi care au înălțat impresionant edificiu al unei noi structuri economice și sociale. Să

Unii, în condiții asemănătoare celor de laborator (aici se lucrează în halate albe) se produc azi plăci de ceramica. Nici dezvoltarea continuă pentru instalarea de echipamente fabrică n-a rămas nimic. Prima etapă a dezvoltării — 1975. A doua — 1978. Și sînt în curs ale dezvoltării ulterioare, în cadrul Valeriu Braniste și ziarul său „Drapelul”, aici au trăit și lucrat scriitorii Victor Vlad Delamarina, Ioan Popovici Bănănețan, Cassian R. Locantean, De lașcu Diogenescu și numele patrioților din familia Bredeanu (Vasile, Coriolan, Caius, Tiberiu), de aici plecase Traian Vuia s.a.m.d.

Din 1968, Lugojul are statutul de municipiu. De deplin îndepărit prin amploarea vieții sale economice și sociale.

Unii, în condiții asemănătoare celor de laborator (aici se lucrează în halate albe) se produc azi plăci de ceramica. Nici dezvoltarea continuă pentru instalarea de echipamente fabrică n-a rămas nimic. Prima etapă a dezvoltării — 1975. A doua — 1978. Și sînt în curs ale dezvoltării ulterioare, în cadrul Valeriu Braniste și ziarul său „Drapelul”, aici au trăit și lucrat scriitorii Victor Vlad Delamarina, Ioan Popovici Bănănețan, Cassian R. Locantean, De lașcu Diogenescu și numele patrioților din familia Bredeanu (Vasile, Coriolan, Caius, Tiberiu), de aici plecase Traian Vuia s.a.m.d.

Unii, în condiții asemănătoare celor de laborator (aici se lucrează în halate albe) se produc azi plăci de ceramica. Nici dezvoltarea continuă pentru instalarea de echipamente fabrică n-a rămas nimic. Prima etapă a dezvoltării — 1975. A doua — 1978. Și sînt în curs ale dezvoltării ulterioare, în cadrul Valeriu Braniste și ziarul său „Drapelul”, aici au trăit și lucrat scriitorii Victor Vlad Delamarina, Ioan Popovici Bănănețan, Cassian R. Locantean, De lașcu Diogenescu și numele patrioților din familia Bredeanu (Vasile, Coriolan, Caius, Tiberiu), de aici plecase Traian Vuia s.a.m.d.

INFORMAȚII SPORTIVE

leri, la rugbi: ROMANIA — FRANȚA 12-16

Simpătă s-a disputat, pe stadionul „Giulești” din Capitală, meciul dintre selecționata României și Franței, contînd pentru Campionatul european de rugbi. Partida s-a încheiat cu scorul de 16-12 (6-3) în favoarea oaspetilor, ale căror puncte au fost realizate de Blanco, Lagisquet cite un eseu, și Berot — două lovituri de pedeapsă și o transformare. Punctele echipei române au fost înscrise de Neaga — încercare, și Ignat — două lovituri

de pedeapsă și o transformare. Arbitrul Clive Norling (Tara Galilor) a condus următoarele formații: România: Toader — Hodoroc, Lungu, Fulga, Răcean, Ignot, Neaga — Rădulescu (din min. 46 Moroiu), Doja, Murariu — Clorăscu, Dumitrescu — Dumitrescu, Gh. Ion, Leonte; Franța: Blanco — Berot, Antuș, Seta, Lagisquet, Masmanu — Sans — Champ, Cecilion, Rodriguez — Deverge, Candom — Garuet, Oudarts, Army (din min. 43 Maso).

Luni, 28 noiembrie

IN JURUL OREI 9.00 TRANSMISIUNE DIRECTĂ A SCHIEDERER SIEDINTEI COMUNE A PLENAREI COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI A CELORALTE ORGANISME ALE DEMOCRATIEI MUNCITOREȘTI-REVOLUȚIONARE

2-2; Albania — Scoția 3-0; Filipine — Indonezia 3-0 (1); Finlanda — U.R.S.S. — S.U.A. 1,5-0,5 (1); Bulgaria — Polonia 2-1; Grecia — Spania 2-1; Ungaria — România 2,5-0,5; Suedia — Danemarca 2-1; Argentina — Franța 2-1; Anglia — Columbia 2-0 (1); Cuba — Israel 3-0; Cehoslovacia — Olanda 2-1.

SCINTEIA INTERNAȚIONALĂ

Sesiunea Adunării Generale a O.N.U.

România - coautoare a unui proiect de rezoluție în problema consolidării păcii și securității internaționale

NAȚIUNILE UNITE 26 (Agerpres). - Comitetul pentru probleme politice și de securitate al Adunării Generale a O.N.U. se desfășoară dezbateri asupra unui abordări cuprinzătoare a problemei consolidării păcii și securității internaționale...

Fermă condamnare a politicii regimului rasist sud-african

NAȚIUNILE UNITE 26 (Agerpres). - Comitetul special al O.N.U. împotriva apartheidului a prezentat Adunării Generale un raport în care a chemat Consiliul de Securitate să adopte sancțiuni globale obligatorii împotriva Republicii Africa de Sud...

Guvernul Australiei își reafirmă împotriva față de continuarea experiențelor nucleare în sudul Pacificului

CANBERRA 26 (Agerpres). - În urma detectării de către Centrul Australian de seismologie în această săptămână, a unei explozii nucleare subterane în sudul Pacificului, guvernul Australiei s-a reafirmat, printr-o declarație a ministrului de externe, Gareth Evans, opoziția fermă față de continuarea experiențelor nucleare franceze în această zonă...

Conferință a mișcării pentru pace din R.F. Germania

BONN 26 (Agerpres). - În orașul vest-german Köln au început lucrările unei conferințe a mișcării pentru pace din R.F. Germania. În fața izbucnirii războiului nuclear, a interzicerii dezvoltării, producerii, deținerii și folosirii armelor nucleare...

În favoarea reactivării procesului de pace din America Centrală

SAN JOSÉ 26 (Agerpres). - Reprezentanții ai bisericilor din America Centrală și-au exprimat sprijinul față de eforturile de soluționare pașnică, prin negocieri, a situației din regiune. În declarația finală a reuniunii Secretariatului Episcopal din America Centrală și Panama, desfășurată în Panama...

Militarii panamezi sînt hotărîți să vegheze la apărarea suveranității naționale

CIUDAD DE PANAMA 26 (Agerpres). - Într-o declarație făcută în capitala țării, generalul Manuel Antonio Noriega, comandantul Forțelor de Apărare din Panama (F.D.P.), a afirmat angajamentul ferm al militarilor panamezi de a veghea la continuitatea procesului național de reformă democratică și la apărarea și consolidarea suveranității și independenței naționale...

AGENTIILE DE PRESĂ - pe scurt

CONVORBIRI POLONE - AUSTRIECE. La Viena s-a încheiat convorbirile dintre cancelarul federal al Austriei, Franz Vranitzky, și președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Polone, Mieczyslaw Rakowski. Relațiile bilaterale și posibilitățile extinderii acestora pe diverse planuri au stat în centrul convorbirilor avute de premierul polonez cu oficialitățile țării-gazdă.

ORIENTUL MIJLOCIU

Raport al secretarului general al O.N.U. asupra situației din teritoriile arabe ocupate

NAȚIUNILE UNITE 26 (Agerpres). - Situația generală în teritoriile arabe ocupate s-a înrăutățit - afirmă secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, într-un raport asupra acestei probleme dat publicității la New York. Documentul subliniază că este absolut necesar ca forțele de ocupație israeliene să respecte riguros prevederile celei de-a doua Convenții de la Geneva referitoare la protecția civililor în timp de război...

BEIRUT 26 (Agerpres). - Simbătă au continuat, pentru a treia zi consecutiv, ciocnirile în suburbiile sudice ale Beirutului. În mai multe cartiere din acest sector al orașului au avut loc schimburi de focuri în mișcările rivale din zonă, cu arme de diferite calibre, informează agențiile de presă. Au fost înregistrate, de asemenea, ciocniri și în sectorul de vest al capitalei libaneze.

NAȚIUNILE UNITE 26 (Agerpres). - La Națiunile Unite a fost difuzată ca document al Adunării Generale și Consiliului de Securitate ale O.N.U. o scrisoare a reprezentantului permanent al Libanului la O.N.U., în care se arată că atacul săvîrșit de aviația israeliană la 22 noiembrie asupra suburbiilor orașului libanez Saïda a provocat moartea a cinci persoane, rănirea altor citorva zeci și avarierea unui număr mare de clădiri.

Contacte în problema cipriotă

ATENA 26 (Agerpres). - Președintele Giorgios Vassiliou, a conferință simbrătă la Atena, în cadrul căreia au participat ministrul de externe al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, și liderul comunității turco-cipriote, Rauf Denktaş - informează agenția C.N.A.

Un nou episod al diferendului comercial japo-american

TOKIO 26 (Agerpres). - Primul-ministru al Japoniei, Noboru Takeshita, a respins cererea Statelor Unite de a suspenda aplicarea unei ordonări pentru producătorii americani. Într-o scrisoare adresată președintelui S.U.A., Ronald Reagan, premierul Takeshita a subliniat că pentru Japonia sînt inacceptabile negocierile cu privire la liberalizarea unilaterală a importurilor de orez - relatează agenția T.A.S.S.

Un nou episod al diferendului comercial japo-american

TOKIO 26 (Agerpres). - Primul-ministru al Japoniei, Noboru Takeshita, a respins cererea Statelor Unite de a suspenda aplicarea unei ordonări pentru producătorii americani. Într-o scrisoare adresată președintelui S.U.A., Ronald Reagan, premierul Takeshita a subliniat că pentru Japonia sînt inacceptabile negocierile cu privire la liberalizarea unilaterală a importurilor de orez - relatează agenția T.A.S.S.

AGENCIILE DE PRESĂ - pe scurt

LANSARE. La 26 noiembrie, de la cosmodromul Baikonur a fost lansată nava cosmică sovietică „Soyuz TM-7”, avînd la bord un echipaj sovieto-francez: Aleksandr Volkov, comandantul navei, Serghei Kriklaev, inginerul de bord, și cosmonautul-creșetător francez Jean-Loup Christelle. La operațiunea lansării de la Baikonur a fost prezent președintele Franței, François Mitterrand.

SĂRBĂTOAREA NAȚIONALĂ A REPUBLICII ISLAMICE MAURITANIA

Domnului colonel MAAOUYA OULD SID'AHMED TAYA

Antiversarea Zilei naționale a Republicii Islamice Mauritania îmi oferă plăcută ocazie de a vă adresa calde felicitări și cele mai bune urări de sănătate și fericire personală, de pace, progres și prosperitate poporului mauritanian prieten.

NICOLAE CEAUȘESCU Președintele Republicii Socialiste România

La 28 noiembrie, poporul mauritanian aniversază împlinirea a 28 de ani de la memoriaabilul act al proclamării independenței, care a deschis o nouă pagină în frământată istorie a țării sale. În anul care au trecut de la proclamarea independenței, poporul mauritanian a depus eforturi susținute pentru a lichida grelele urmări ale dominației coloniale...

Incheierea convorbirilor la nivel înalt sovieto-franceze

MOSCOVA 26 (Agerpres). - La Kremlin s-au încheiat convorbirile dintre secretarul general al C.C. al P.C.U.S., președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Mihail Gorbaciov, și președintele Republicii Franceze, François Mitterrand, aflat la Moscova într-o vizită de lucru - transmite agenția T.A.S.S. Au fost abordate aspecte ale stadiului actual și perspectivei relațiilor bilaterale, în speță în domeniul economic. Abordînd problematica internațională, interlocurii au acordat o atenție deosebită situației din Europa, subliniind necesitatea dezvoltării tendințelor pozitive înregistrate în relațiile dintre state...

Congresul Partidului African al Independenței din Capul Verde

PRAIA 26 (Agerpres). - La Praia s-au deschis lucrările Congresului Partidului African al Independenței din Capul Verde. Delegații vor dezbate probleme privind dezvoltarea social-economică a țării și aspectele de întărire a rolului partidului în etapa actuală. Raportul la congres a fost prezentat de secretarul general al partidului, președintele Republicii Capul Verde, Aristides Pereira.

Sesiunea Consiliului Federal al Adunării R.S.F. Iugoslavia

BEGRAD 26 (Agerpres). - Consiliul Federal al Adunării R.S.F. Iugoslavia a promulgat amendamentele la constituția țării, precum și o lege constituțională cu privire la aplicarea lor. Amendamentele vizează crearea bazei legale pentru înființarea unor schimbări în sistemul social, economic și politic, prin care să se asigure îmbunătățirea funcționării Iugoslaviei federative - informează agenția Taniug.

Plenara C. C. al P. C. Italian

ROMA 26 (Agerpres). - Plenara Comitetului Central și a Comisiei Unice de Control al Partidului Comunist Italian, întrunită la Roma, a hotărît convocarea celui de-al XVIII-lea Congres al P.C.I. în a doua jumătate a lunii martie 1989 - informează agenția A.N.S.A. Plenara a aprobat, de asemenea, un document politic și un altul cu privire la problemele partidului, prezentate de secretarul general al P.C.I., Achille Occhetto.

MEXIC: Apel la dialog pentru soluționarea problemelor naționale

CIUDAD DE MEXICO 26 (Agerpres). - Într-o declarație făcută la Ciudad de Mexico, președintele ales din Mexic, Carlos Salinas de Gortari, care urmează să fie instalat oficial la 1 decembrie, a invitat forțele grupate în Frontul Democratic Național (F.D.N.) să participe la un dialog cu guvernul, menit „să întărească spiritul de concordie pe plan național și să contribuie la soluționarea problemelor majore ale țării” - transmite agenția Efe. F.D.N., o grupare de partide de centru-stînga, s-a afirmat, în alegerea din iulie, ca a doua forță politică a țării, după Partidul Revoluționar Instituțional.

AGENCIILE DE PRESĂ - pe scurt

UN SEMINAR CU TEMA „FEMEILE ÎN INDUSTRIE”, la care iau parte reprezentanți din țările membre ale Asociației Asiei de Sud pentru Cooperare Regională (S.A.A.R.C.), și-a început simbrătă lucrările în orașul indian Jaipur. În intervențiile lor, vorbitorii au relevat necesitatea eliminării discriminării femeilor în ce privește retribuirea muncii, importanța includerii forței creatoare a femeilor în procesul dezvoltării economice și sociale. Sînt: Bangladesh, Bhutan, India, Nepal, Maldive, Pakistan și Sri Lanka.

SĂRBĂTOAREA NAȚIONALĂ A REPUBLICII POPULARE SOCIALISTE ALBANIA

Președintele Prezidiului Adunării Populare a Republicii Populare Socialiste Albania RAMIZ ALIA

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Socialiste Albania ADIL ÇARÇANI

NICOLAE CEAUȘESCU Președintele Republicii Socialiste România

La 29 noiembrie se împlinesc 44 de ani de la eliberarea Albaniei de sub dominația fascistă și victoria revoluției populare. Acest eveniment a fost scris în paginile istoriei noastre, din prima clipă, patrioții albanezi, în frunte cu comunistii, s-au ridicat cu eroism împotriva forțelor de ocupație ale Italiei fasciste și Germaniei hitleriste - victoria revoluției populare marcînd o cotitură istorică în destinul țării, deschizînd calea unor adînci transformări politice, economice și sociale, a fîrării socialismului pe pîmîntul Albaniei.

Trepte spre noi perspective

Albania se dezvoltă vizitatorului treptat. Fie că te afli în avion, în tren sau mașină, prin fața privirii se deschide o panoramă naturală de o rară frumusețe: merg de la munți stîncoși de peste 2000 de metri la coline terasate și însoțite de plaje la Marea Adriatică și Marea Ionică, flancate și ele de numeroase plajuri de pomfructe, tineri, viață de vie, lămi, mandarină, dafini, măslini sau portocali, în timp ce o vegetație luxuriantă de tip mediteranean înundă șoselele, câmpiile, așezările. Oglizile lacurilor, cu apele oșoare, ceresărie, brăzdate de canale de irigații, noile sântiere ale unor obiective industriale sau de noi linii feroviare, furnalele și cîmpurile de soie, modernul cîmpuri ale orașelor și sîntierii de odihnă, meroasele cetăți restaurate și - pentru amatorii de istorie veche - bogăția de materiale liare, grecești, romane, bizantine și otomane proiectate în jurul ruinelor de cercetări arheologice compun o imagine caldă și optimistă a țării. Acest peisaj înconsoțit de o nouă vocație în fațura socialismului.

Geicu MAKŠUTOVICI

TEZELE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

— principii de bază ale politicii de pace și colaborare a României socialiste —

STRĂLUCIT CONFIRMATE DE VIAȚĂ

„Țara noastră acordă o mare însemnătate dezvoltării relațiilor sale cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, participă activ la viața internațională, la eforturile pentru soluționarea într-un mod nou, democratic și problemelor din lumea contemporană, avînd convingerea că numai în condiții de pace, de largă colaborare între națiuni poporul nostru, ca de altfel toate popoarele lumii, își va putea concentra plener forțele în direcția progresului economic și social, a bunăstării și fericirii sale“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Document programatic de excepțională însemnătate teoretică și practică, Tezele din aprilie, formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, luminează și în cîmpul vieții internaționale, dintr-o amplă perspectivă, evoluțiile și tendințele ce caracterizează epoca contemporană, conturează căi de acțiune pentru soluționarea marilor probleme ale lumii în care trăim, în concordanță cu interesele și aspirațiile tuturor popoarelor.

Tezele din aprilie reliefează pregnant trăsăturile proprii gândirii politice și acțiunii practice ale secretarului general al partidului, președintelui Republicii — capacitatea de investigație a realităților, de sesizare a sensului proceselor istorice, spiritul creator, viu, dinamic, principialitatea revoluționară ce caracterizează demersurile sale de amplu ecu conciliate întăriți conlucrării și solidarității dintre toate forțele sociale angajate în lupta pentru o dezvoltare democratică a omenirii, pentru o politică de pace, libertate și progres.

Inscris ca principii de bază ale politicii externe de pace și colaborare a României socialiste, Tezele din aprilie, ideile și aprecierile formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu diverse alte prilejuri își găsesc o elocventă confirmare prin evoluțiile vieții, prin desfășurările de pe arena internațională, care validează pe deplin justetea orientărilor și pozițiilor principale pe care se întemeiază această politică.

Socialismul — calea sigură a progresului tuturor popoarelor

Este bine cunoscută importanța deosebită pe care Partidul Comunist Român, România socialistă o acordă dezvoltării prieteniei și colaborării multilaterale cu toate țările socialiste, orientare definitorie a întregii politici externe românești, reafirmată cu claritate în Tezele din aprilie. Iar faptele stau mărturie consecventei exemplare cu care partidul și statul nostru au acționat în permanență, de-a lungul anilor, în această direcție.

Întărirea prieteniei și colaborării, a unității dintre țările socialiste — se subliniază în Tezele din aprilie — constituie una din condițiile pentru construirea cu succes a noi orînduirii în fiecare țară, pentru creșterea prestigiului și forței de atracție a socialismului în lume.

La baza relațiilor cu țările socialiste România situează ferm principiile deplină egalității în drepturi, respectarea independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc și înțelegerea prieteniei.

Proiectînd, în lumina materialismului dialectic, experiența construcției socialiste în România, cu și experiența unor țări angajate în edificarea unei orînduirii, tovarășul Nicolae Ceaușescu pune în evidență o serie de postulate de cea mai mare actualitate:

- întreaga experiență validează legitimitatea istorică a socialismului, realizările obținute atît în creșterea forțelor de producție, cit și în dezvoltarea noilor relații sociale, demonstrînd cu putere superioritatea orînduirii care a lichidat pentru totdeauna exploatarea și asuprirea, inegalitatea socială și națională, încălțarea demnității umane, a dreptului la cultură, bunăstare și civilizație pentru toți oamenii muncii;
- prin realizările sale incontestabile, socialismul reprezintă prezentul și viitorul intereselor omenirii, singura cale a dezvoltării libere a popoarelor;
- socialismul se înfăptuiește în condiții diferite de la o țară la alta, în concordanță cu specificul național, cu stadiul dezvoltării economice, po-

daritatea își găsește multiple forme de manifestare: pe plan politic, diplomatic, militar și moral. Într-o uză solidarității nu înseamnă recurgerea la forțe expediționare, care să substituie și să înlocuiască propria acțiune revoluționară a poporului respectiv.

● În același timp, partidul nostru respinge categoric exportul de contrerevoluție, care a reprezentat întotdeauna un atentat la voința de libertate a popoarelor, o expresie a politicii de forță și dominație. Fiește că un popor care a optat pentru calea revoluției sociale, pentru libertate și independență și care este de aceea victima reprimării imperialiste are dreptul legitim de a se bucura de ajutor poli-

Acțiunea unită a popoarelor — garanția promovării dezarmării și păcii

Abordînd procesele și problemele fundamentale ale situației mondiale, Tezele din aprilie acordă, în mod firesc, un loc prioritar dezarmării — condiția materială hotărîtoare a apărării păcii.

Reprezintă un merit istoric al președintelui României socialiste de a fi elaborat, încă cu ani în urmă, teza potrivit căreia apariția și dezvoltarea armamentului nuclear — prin folosirea căruia s-ar produce un dezastru planetar — împun trecerea neîntrerînată a măsurii reale de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară, acesta fiind imperativul primordial al contemporaneității. În acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu subliniază necesitatea abordării problemelor războiului și păcii printr-un nou mod de gîndire, pornind de la postulatul inadmisibilității unui război mondial, tocmai pentru că acesta s-ar transforma, inevitabil, într-o conflagrație nucleară atotpusitoare, care ar duce la dispariția a inesei condițiilor menșierei vieții pe Pămînt.

Un asemenea nou mod de gîndire începe să fie recunoscut, să se propage și să se afirme tot mai clar pe arena internațională — ceea ce începe să-și găsească și materializări practice, care marchează însă doar primii pași:

- recunoașterea comună sovieto-americană a faptului că într-un război nuclear nu ar exista învinși sau învingători;
  - acordul privind lichidarea rachetelor cu rază medie și mai mică de acțiune;
  - începerea operațiunii de distrugere a acestor tipuri de rachete;
  - în arsenalele statelor se demersuri convergente ale comunității mondiale pentru stingerea unor focare de război.
- În același timp, se mențin pericolul la adresa umanității:
- în arsenalele statelor se mențin încă uriașe stocuri de arme nucleare, cu o putere de un milion de ori mai mare decît a bombei de la Hiroshima;
  - experiențele cu arme atomice se desfășoară mai departe, nestingeri;
  - continuă activitățile vizînd militarizarea Cosmosului;
  - se au în vedere pregătiri de așa-zisă „modernizare” a armamentelor nucleare, care urmăresc, în fapt, o „compensare” pentru rachete-

le cu rază medie de acțiune ce urmează a fi distruse;

— continuă în ritm intens cursa înarmărilor convenționale.

Profund atîșată cauzei dezarmării, România socialistă a prezentat la O.N.U., în spiritul Tezelor din aprilie, un program complex de dezarmare, care prevede, între altele:

- lansarea de către Adunarea Generală a O.N.U. a unei chemări adresate U.R.S.S. și S.U.A. de a încheia, în cel mai scurt timp, tratatul privind reducerea cu 50 la sută a armamentelor lor nucleare strategice;
- interzicerea experiențelor cu armă nucleară și încetarea procesului de perfecționare a acestor arme, de dezvoltare a unor noi tehnologii militare și arme de distrugere în masă;
- oprirea extinderii cursul înarmărilor în spațiul cosmic și adoptarea de măsuri care să conducă la renunțarea la militarizarea Cosmosului și să asigure folosirea acestuia exclusiv în scopuri pasnice;
- începerea și lichidarea armelor chimice, în strînsă legătură cu acțiunile și măsurile de reducere și eliminare a armamentelor nucleare;
- reducerea bugetelor militare, inclusiv prin măsuri unilaterale și pe bază de exemplu reciproc;
- trecerea la reducerea substanțială a efectivelor, armamentelor convenționale și cheltuielilor militare; începerea, în cursul acestui an, a negocierilor de dezarmare convențională în Europa;
- încurajarea de către O.N.U. a creării de zone lipsite de arme nucleare și chimice în diferitele regiuni ale lumii, în Balcani, în alte zone din Europa și de pe alte continente.

Atunci cînd este în joc înșăși soarta omenirii, sublinia președintele României, toate statele lumii, indiferent de mărime sau orînduire socială, trebuie să-și asume răspunderea și să participe activ și să-și aducă contribuția la dezarmare.

În același timp, popoarele, ca adevărații făuritori ale istoriei, sînt chemate să se mobilizeze și mai intens, cu convingerea că, acționînd unite, ele pot impune dezarmarea și pacea.

Pentru o strategie globală în scopul edificării roii ordini economice internaționale

Pe baza unei aprofundate analize a proceselor de pe arena mondială, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dezvăluit în toată amploarea sa cea mai puternică și cea mai importantă contradicție a lumii de azi — contradicția dintre statele bogale și statele sărace subliniind că aceasta constituie o puternică frînă în calea dezvoltării economice a întregii umanități.

Aprecierile secretarului general al partidului sînt pe deplin confirmate de evoluțiile din economia mondială:

- Fenomenele de criză, proliferarea măsurilor protecționiste adoptate de statele capitaliste dezvoltate și restrîngerea accesului produselor țărilor în curs de dezvoltare, ratele extrem de înalte ale dobînzilor, fluctuațiile ample ale cursurilor de schimb monetar au dus la acumularea de către aceste țări a unei uriașe datorii externe, de peste 1 200 miliarde de dolari.
- Aceasta afectează perspectivele de progres ale întregii omeniri, blochează eforturile țărilor în curs de dezvoltare și se răsfrînge și asupra statelor capitaliste avansate.
- Este, astfel, o realitate că înșeși statele capitaliste dezvoltate trec printr-o serie de dificultăți: creșterea economică este lentă ori stagnantă, nivelul mediu al șomajului este în țările vest-europene de 11 la sută; pe ansamblul țărilor O.E.C.D., organizație ce grupează majoritatea țărilor cu economie de piață puterice industrializate, numărul șomerilor depășește 30 de milioane.

Pornind de la aceste realități, în Tezele din aprilie se subliniază necesitatea abordării și soluționării într-un mod nou, democratic, a problemelor economiei mondiale, care să vizeze lichidarea subdezvoltării, a gravelor decajae existente și înfăptuirea unei noi ordini economice internaționale. În concepția României, a președintelui

Sub semnul solidarității cu toate forțele înaintate ale omenirii

Una din ideile centrale puse în evidență în cadrul Tezelor din aprilie este necesitatea întăririi unității de acțiune, a solidarității de luptă a tuturor forțelor înaintate ale contemporaneității, ca premisă hotărîtoare în desfășurarea procesului revoluționar mondial, pentru soluționarea marilor probleme și primejdiilor la adresa umanității — cea nucleară, a subdezvoltării, a degradării mediului natural ambiant.

Tezele din aprilie reliefează conștientă și continuitatea cu care Partidul Comunist Român, secretarul general al partidului acționează pentru mobilizarea tuturor forțelor progresiste, democratice, realiste ale planetei, în viziunea unei concepții noi, revoluționare asupra solidarității internaționale în epoca contemporană. Această concepție, pe care partidul nostru a formulat-o cu mare claritate după Congresul al IX-lea, proiectează o largă deschidere spre ansamblul forțelor înaintate ale lumii de azi:

- partidele comuniste și muncitorești;
- partidele socialiste și social-democrate;
- partidele democratice din noile state independente;
- mișcările de eliberare națională;
- forțele progresiste, realiste de pretutîndea, angajate în lupta pentru transformări înnoitoare, pentru democratizarea vieții internaționale, pentru asigurarea păcii și progresului în lume.

Tezele din aprilie dau expresie necesității întăririi, în primul rînd, a unității și conlucrării partidelor comuniste și muncitorești, ca o cerință esențială, fundamentală pentru îndeplinirea misiunii lor istorice, pentru accelerarea procesului revoluționar mondial.

Întreaga evoluție a vieții internaționale aduce mereu și mereu noi strălucite confirmări ale justetei Tezelor din aprilie, a politicii de pace și colaborare profundă și înțelegătoare care înțeleg și promovează principiile și conștientă pe arena mondială, în deplin consens cu interesele de pace, libertate și progres ale tuturor națiunilor.

Pagină realizată de Dumitru T

Dreptul fiecărei națiuni la dezvoltare de sine stătătoare — imperativ primordial al contemporaneității

O idee centrală, subliniată cu putere în Tezele din aprilie — idee de natură politică a întregii politici externe a partidului și statului nostru — este imperativul respectării dreptului fiecărei națiuni de a-și hotări în mod liber și suveran calea de dezvoltare.

Independența este una din marile idei ale acestui veac, afirmarea ei materializîndu-se prin schimbarea a înșeși configurației politice a lumii, prin apariția, pe ruinele vechiului sistem colonial, a zeci și zeci de state independente.

Imaginea pe care o oferă omenirea contemporană este de aceea de o mare diversitate:

- un important grup de state îl constituie statele care construiesc noua orînduire, ele înșeși diferite una de alta, atît datorită condițiilor istorico-geografice, naționale concrete, stadiului diferit de dezvoltare, cit și unor evoluții specifice pe care le-a cunoscut edificarea socialistă;
- în același timp, există țările capitaliste, la rîndul lor profund deosebite între ele, după cum deosebite au fost și mijloacele prin care au ajuns la un anumit grad de dezvoltare economică, un factor determinant fiind în cele mai multe cazuri politica colonialistă de dominație și exploatare a altor popoare;
- în lumea contemporană coexistă un mare număr de state care parcurg stadii ale unor proese de căutare a drumului propriu de dezvoltare; unele se află într-o fază precapitalistă, altele au optat pentru transformări sociale structurale, socialiste sau ca caracter socialist; un număr de țări au pentru moment ca preocupare centrală desprinderea din starea de dependență seculară, de sub dominația sau din orbita economico-politică a fostelor metropole.

Există un factor comun în acest vast conglomerat de state? Da: pe deasupra

Soluționarea conflictelor, a litigiilor interstatale — numai pe cale pasnică, numai prin tratative

Expresie a unei înalte răspunderi față de destinele păcii, Tezele din aprilie reafirmă poziția principială, fermă și consecventă a partidului și statului nostru privind soluționarea și prevenirea conflictelor și problemelor litigioase dintre state numai pe cale pasnică, numai prin tratative.

Viața, desfășurarea evenimentelor aduce în acest sens argumente incontestabile și priverse daunabile și suferințe imense pe care le provoacă recurgerea la forța armată:

- potrivit datelor furnizate de Institutul internațional de cercetări în problemele păcii de la Stockholm (S.I.P.R.), la sfîrșitul anului 1986 se desfășoară în lume 38 de războaie și conflicte militare, implicînd 41 de state;
- o situație dramatică prezintă zona Orientului Mijlociu; numai în Liban, în 12 ani de război civil s-au fost distruse 100 de localități, 800 de obiective economice și 80 000 locuitori; în același timp, conflictul israeliano-arab se soldează zilnic cu numeroase victime, îndeosebi din rîndurile populației palestiniene.
- în zona Golfului, cel opt ani de război între Iran și Irak au provocat moartea a peste un milion de oameni și distrugerii în valoare de 400 miliarde de dolari.
- acțiunile agresive ale R.S.A. în Angola, Mozambic, Bolivia au provocat, pe lîngă victimele umane, pagube materiale evaluate la 25—30 miliarde de dolari.
- țările latino-americane pe teritoriul cărora au loc conflicte interne de amploare — Nicaragua, Salvador, Guatemala — au pierdut la rîndul lor circa 30 miliarde de dolari.

În același timp, experiența a arătat că persistența focarelor de conflict reprezintă o sursă potențială de pericole imense pentru pacea mondială, implicînd permanent

riscuri ale extinderii și chiar generalizării la scară planetară.

În lumina acestor realități, Tezele din aprilie subliniază că singura cale de soluționare trinitică și viabilă a situațiilor conflictuale, a oricăror diferende dintre state este calea tratativelor: toate conflictele, toate litigiile, fără excepție, indiferent de natură sau forma de manifestare, de cauză sau de zonă, trebuie să-și găsească rezolvarea prin mijloace pasnice, prin tratative între părțile direct interesate.

Demersurile întreprinse de România socialistă, de președintele ei în acest sens pe arena internațională conturează ca linii de acțiune consecventă, în orice împrejurare:

- condamnarea și dezaprobarea hotărîții a oricăror acte agresive, a oricăror intervenții militare, a folosirii forței în general;
- apeluri la oprirea imediată a luptelor, încetarea oricărui amestec din afară;
- inițierea de negocieri pentru rezolvarea problemelor litigioase;
- chemări la reconcilierea tuturor forțelor politice naționale, la înlăturarea divergențelor dintre ele prin contacte și tratative, asigurîndu-se prevalarea intereselor comune, a factorilor de apropiere.

În spiritul acestor poziții principale, România a salutat evoluțiile din ultimul timp, care deschid perspectiva unor soluționări pe cale pasnică, prin negocieri, a unor situații conflictuale — și care reprezintă dovada preemprie a justetei politicii sale:

- țara noastră a salutat încetarea războiului dintre Iran și Irak, exprimîndu-și speranță că în cadrul negocierilor desfășurate sub egida O.N.U. se vor găsi soluții reciproc acceptabile pentru reglementarea definitivă a conflictului din zona Golfului;
- în același timp, România sprijină